

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : **24 Mart 2026**

Sayı : **17841**

42357

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
23.03.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ilinde 21 Mart 2026 tarihinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yapılan kuvvetli yağış uyarısına rağmen, 22 Mart 2026 tarihinde meydana gelen yoğun yağış; su baskınlarına, taşkınlara ve yapı güvenliği bakımından ciddi risklere yol açmıştır. Eyyübiye ilçesi Selçuklu Mahallesi'nde konutlar su altında kalmış, Balıklıgöl bölgesinde bir oteli su basmış, Viranşehir ilçesinde vatandaşlar mahsur kalmış ve Karaköprü ilçesi Akpıyar Mahallesi'nde istinat duvarı çökmüştür. Bu tablo, yalnızca meteorolojik bir hadise değil; kentleşme, imar planlaması ve yapı denetimi bakımından ciddi yapısal sorunların bulunduğunu göstermektedir.

Şanlıurfa'da yaklaşık üç yıl önce, 15 Mart 2023 tarihinde meydana gelen sel felaketinde 16 vatandaş hayatını kaybetmiş, binlerce konut ve işyeri zarar görmüştür. Böylesine ağır bir felaket yaşanmış olmasına rağmen, aradan geçen sürede taşkın riski taşıyan alanlara ilişkin imar planlarının gözden geçirilmediği, dere yatakları ve doğal su akış güzergâhlarının yapılaşma baskısından yeterince korunmadığı, riskli alanlarda yapılaşmaya izin verilmeye devam edildiği yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Dere yatakları, taşkın alanları ve doğal su tahliye güzergâhları üzerinde veya bu alanların etkisi altında kalan bölgelerde yapılaşmaya izin verilmesi; şehir planlama ilkelerine, bilimsel esaslara ve kamu yararına açıkça aykırılık teşkil edebilecek niteliktedir. Bu durum yalnızca bir planlama hatası değil; öngörülebilir bir risk karşısında gerekli tedbirlerin alınmaması nedeniyle ortaya çıkan bir kamu yönetimi sorunu ve hizmet kusuru iddiasını gündeme getirmektedir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca devlet, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını korumakla yükümlüdür. Bu yükümlülük; imar planlarının hazırlanmasında, yapılaşma izinlerinin verilmesinde ve afet riski taşıyan alanların korunmasında kamu idaresine açık bir sorumluluk yüklemektedir.

Bu çerçevede, 2023 yılındaki ölümcül sel felaketine rağmen gerekli planlama ve denetim mekanizmalarının neden işletilmediğinin, dere yatakları ve taşkın riski taşıyan alanlarda yapılaşmaya izin verilip verilmediğinin, bu süreçte sorumluluğu bulunan kişi ve kurumların tespit edilip edilmediğinin ve herhangi bir idari veya adli işlem yapıp yapılmadığının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 15 Mart 2023 tarihinde Şanlıurfa'da meydana gelen ve can kayıplarıyla sonuçlanan sel felaketinin ardından, dere yatakları, taşkın riski taşıyan alanlar ve doğal su akış güzergâhlarına ilişkin imar planları gözden geçirilmiş midir?
2. 2023 yılındaki sel felaketinden sonra Şanlıurfa genelinde dere yatakları, taşkın alanları ve riskli bölgelere ilişkin kapsamlı bir risk tespit çalışması yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
3. 2023 yılından sonra Şanlıurfa'da dere yatağı, taşkın riski taşıyan alanlar veya su akışını engelleyebilecek bölgelerde yeni imar planı değişiklikleri yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu değişikliklerin gerekçesi nedir?
4. Söz konusu riskli alanlarda yapılaşmaya izin verilmiş midir? Verildiyse bu izinler hangi idareler tarafından, hangi teknik ve hukuki raporlara dayanılarak verilmiştir?
5. Dere yatakları ve taşkın riski taşıyan alanlarda yapılaşmaya izin verilmesine ilişkin olarak Bakanlığınızın denetim ve onay mekanizması nasıl işlemektedir? Bu mekanizma Şanlıurfa özelinde etkin şekilde uygulanmış mıdır?
6. Şanlıurfa'da su baskını yaşanan bölgelerde bulunan yapıların kaç tanesi dere yatağı, taşkın alanı veya riskli zemin üzerinde yer almaktadır?
7. Karaköprü ilçesi Akpıyar Mahallesi'nde çöken istinat duvarına ilişkin olarak yapı ruhsatı, zemin etüdü, proje onayı ve yapı denetim süreçleri incelenmiş midir? Bu süreçlerde herhangi bir kusur veya ihmal tespit edilmiş midir?
8. 2023 yılındaki sel felaketinden sonra Şanlıurfa'da yapı denetim süreçlerine ilişkin herhangi bir revizyon yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu düzenlemeler nelerdir?
9. Şanlıurfa'da dere yatakları ve taşkın riski taşıyan alanlarda yapılaşmaya izin verilmesi veya bu alanların imara açılması hususunda sorumluluk hangi kamu idarelerine ve görevlilere aittir?
10. Bu alanlarda yapılan imar planı değişiklikleri ve verilen yapı ruhsatlarına ilişkin olarak Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme yapılmış mıdır?
11. 2023 yılındaki sel felaketi sonrasında, riskli alanlarda yapılaşmaya izin verilmesi veya gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle herhangi bir kamu görevlisi hakkında idari soruşturma, disiplin işlemi veya adli süreç başlatılmış mıdır?
12. 2026 yılında yeniden yaşanan su baskınları ve taşkınlar dikkate alındığında, Şanlıurfa'da imar planlaması ve yapılaşma süreçlerinde kamu yararına aykırı uygulamalar bulunduğuna ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?

13. Dere yatakları ve taşkın riski taşıyan alanlarda yapılaşmaya izin verilmesine ilişkin mevcut mevzuat hükümleri nelerdir? Bu mevzuata aykırı uygulamalar tespit edilmiş midir?
14. Bu tür riskli alanlarda yapılaşmaya izin verilmesi veya denetim eksikliği nedeniyle oluşan zararların kamu zararı kapsamında değerlendirilmesine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
15. Bu olaylar kapsamında sorumluluğu bulunan kamu görevlileri hakkında herhangi bir idari veya adli süreç başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?
16. 22 Mart 2026 tarihinde Şanlıurfa'da meydana gelen yoğun yağış ve sel/su baskınları sonucunda oluşan toplam maddi zarar ne kadardır? Bu zarar; konut, işyeri, kamu binaları, yollar, altyapı sistemleri ve diğer taşınmazlar bakımından ayrı ayrı hesaplanmış mıdır?
17. Söz konusu olaylar nedeniyle vatandaşların uğradığı maddi ve manevi zararların tespiti yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu zararların karşılanmasına yönelik herhangi bir idari veya mali destek mekanizması devreye alınmış mıdır?
18. Şanlıurfa'da meydana gelen sel ve su baskınları sonucunda zarar gören yollar, altyapı hatları (yağmur suyu drenajı, kanalizasyon vb.) ve kamuya ait diğer yapıların sayısı ve hasar durumu nedir?
19. 15 Mart 2023 tarihinde meydana gelen sel felaketi ile 22 Mart 2026 tarihinde yaşanan olay birlikte değerlendirildiğinde, Şanlıurfa'da altyapı yetersizliği nedeniyle oluşan toplam kamu zararı ne kadardır? Bu zarara ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir hesaplama veya raporlama bulunmakta mıdır?
20. 2023 yılındaki sel felaketinden sonra Şanlıurfa'da taşkın riskini azaltmaya yönelik olarak ayrılan bütçe ne kadardır? Bu bütçe hangi projelerde ve hangi kalemlerde kullanılmıştır?
21. 2023 yılındaki felaketten sonra ayrılan bütçenin tamamı amacına uygun şekilde kullanılmış mıdır? Kullanılmadıysa hangi projeler tamamlanmamış veya gecikmiştir?
22. Şanlıurfa'da taşkın ve sel riskine karşı kısa, orta ve uzun vadeli altyapı ve imar planlaması yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu planların içeriği nedir?
23. Bu planlar kapsamında kısa vadede (0-1 yıl), orta vadede (1-5 yıl) ve uzun vadede (5 yıl ve üzeri) uygulanması öngörülen somut projeler nelerdir?
24. Şanlıurfa'da benzer afetlerin tekrar yaşanmaması için gerekli altyapı yatırımlarına ilişkin toplam bütçe ihtiyacı hesaplanmış mıdır? Hesaplandıysa bu tutar ne kadardır?
25. Bu yatırımlar için merkezi idare bütçesinden veya diğer kaynaklardan ayrılan ödenek ne kadardır? Bu ödenek yeterli görülmekte midir?

26. 2023 ve 2026 yıllarında yaşanan sel ve su baskınları dikkate alındığında, mevcut altyapı ve imar planlarının yetersiz olduğu yönünde Bakanlığınızca bir tespit yapılmış mıdır?
27. Bu olaylar sonucunda ortaya çıkan zararların kamu zararı kapsamında değerlendirilmesine yönelik herhangi bir idari veya mali inceleme yapılmış mıdır?
28. Söz konusu zararların oluşmasında ihmal, planlama hatası veya denetim eksikliği bulunduğu dair bir tespit yapılmış mıdır? Yapıldıysa sorumlular hakkında herhangi bir işlem tesis edilmiş midir?